

NOVETAT EDITORIAL pàg 18
Tona Pous reivindica
les dones de la burgesia
al llibre 'Silenciades'

FOTOS HISTÒRIQUES pàg 16
El periodista Albert Torras
publica i presenta el llibre
'La Rambla desapareguda'

línialaRambla

El diari de l'íconic indret barceloní Número 17 · Març 2024 · linialarambla.cat

Demanen un pla d'ajudes per arreglar edificis de la Rambla

Els propietaris volen més agilitat per a les llicències d'obres, mentre l'Ajuntament diu que "cal ser exhaustius" pàg 11

Foto: Línia La Rambla

**"La Rambla és
la cara de
Barcelona, tot el
que hi passa té
molt de ressò"**

**Entrevista a Fermín Villar,
president d'Amics de la Rambla**
pàg 14

ESTRELLA MUNDIAL pàg 18
Gustavo Dudamel
dirigirà el 2025 al Liceu
'West Side Story'

AMICS DE LA RAMBLA pàg 17
La junta tanca el mandat
amb la visita de Collboni

A PARTIR DEL JULIOL pàg 17
Un bus nàutic unirà el moll
de Llevant i les Drassanes

Home
BCN

PROMOCIONS & CONSTRUCCIONS

Home Homing
ALUMINI & VIDRES

si pots somiar-ho, nosaltres podem fer-ho

C. Padilla, 243
08013 BARCELONA
T. 938 827 706
admin@home-homing.com
www.home-homing.com
Magatzem: Ptge. Utset, 3

12M
2024

Eleccions al Parlament de Catalunya

CENS ELECTORAL

Delegacions Provincials
de l'Oficina del Cens
Electoral

Web
ine.es

Telèfon
900 343 232

Ajuntament
o consolat

Per assegurar-te que podràs votar, consulta les llistes del cens i comprova que hi estàs inscrit i que les teves dades són correctes.

Pots fer la consulta:

- A les Delegacions Provincials de l'Oficina del Cens Electoral
- Al web ine.es
- Trucant al **900 343 232**, només si es truca des de l'Estat
- Al teu ajuntament o consolat del **25 de març a l'1 d'abril**, període en què es poden fer **rectificacions** si les dades electorals no són correctes

La Rambla vol edificis cuidats

» Veïns i comerciants demanen un pla d'ajudes efectiu per a façanes, patis interiors i infraestructures
 » Els propietaris volen més agilitat per a les llicències d'obres i l'Ajuntament diu que "cal ser exhaustius"

Andreu Asensio
 LA RAMBLA

La Rambla arrossega un seguit de problemes crònics i estructurals. Per fora llueix, però si ens aventurarem pels terrats i els patis interiors, l'ànima ens cau als peus. Tota la grandesa neoclàssica es distorsiona a conseqüència de tants anys de deixadesa. La pregunta és òbvia, es pot rehabilitar la Rambla des del punt de vista dels seus edificis?

La primera barrera per fer-ho és la mateixa protecció dels edificis. "Tota la Rambla i el seu entorn estan catalogats i no es pot moure res", adverteix Pau Bosch, arquitecte, ambientòleg i responsable d'urbanisme d'Amics de la Rambla. "Si vols passar la Inspecció Tècnica d'Edificis, Patrimoni et demana col·locar les finestres de fusta originals o una pintura amb voladures i siliats... Tot plegat multiplica el que costaria una obra normal", diu.

PROBLEMES DE PATRIMONI

Però l'econòmic no és l'únic problema. Alguns veïns i comerciants amb qui aquest mitjà ha parlat, avalats pels Amics de la Rambla, denuncien la dificultat d'obtenir una llicència d'obres, ni que sigui per col·locar un ascensor a l'edifici o reformar un pis. "La normativa municipal és clara, però els criteris que s'apliquen des de Patrimoni no estan publicats i acaben sent molt subjectius", afirma Bosch. A més, insisteix a dir que "hi ha divergències entre Patrimoni i l'Institut del Paisatge Urbà". "Nosaltres estem molt a favor de protegir el patrimoni, el que no pot ser és que et vagin canviant el color que has de pintar mentre estàs fent les obres de reforma", sentència.

Actualment, a la Rambla hi ha molts exemples d'edificis que pateixen un deteriorament molt clar. Fotos: Línia La Rambla

Fonts municipals afirmen a *Línia La Rambla* que el procés de verificació de qualsevol llicència d'obres "suposa la revisió tècnica de la documentació presentada i, per tant, necessita un temps de tramitació, i habitualment es requereix que el privat elabori i presenti documentació i informes sectorials diversos que demanen el seu temps d'elaboració". A l'Ajuntament, segons aquestes fonts, no els consta que "hi hagi un retard específic en la tramitació de llicències de la Rambla". Pel que fa a la protecció patrimonial i a la possible divergència entre els tècnics, des del consistori asseguren que, en el cas dels edificis amb protecció patrimonial, "els requeriments tenen l'objectiu de preservar i protegir el valor patrimonial dels immobles que formen part del catàleg i evitar

que se'n perdi l'essència, i per tant cal ser exhaustius a l'hora d'assegurar que es compleixen".

PATIS I BAIXANTS

L'altre gran problema a la Rambla és la deixadesa. N'hi ha prou de passejar-se pel carrer Lancaster, rere el Teatre Principal, o pels voltants de la Foneria dels Canons per trobar edificis públics i privats en condicions lamentables des de fa molts anys. Però des del terrat d'un edifici, a prop de Colom, s'observa un paisatge encara més desolador. Patis degradats, tubs de ventilació abandonats, coloms que s'han apropiat de pisos buits, parets plenes de pedaçs de ciment i instal·lacions de gas i d'electricitat francament inquietants. I a tot això cal afegir els problemes crònics que afecten els baixants, que causen embussos tot sovint.

UN PARELL DE SOLUCIONS

Ara bé, qui ho hauria de pagar tot això? "Li toca al propietari", sentència Juli Capella, arquitecte

obres necessàries", diu Capella. En el cas de l'administració, afegeix, "va saturada de pagar coses i diu que no és prioritari". I així es va degradant tot, adverteix. Una solució per a ell seria fer servir els famosos fons europeus, els Next Generation, per finançar un pla de rehabilitació com el *Barcelona, posa't guapa* dels anys vuitanta i noranta. Capella proposa, fins i tot, vincular-ho a raons de sostenibilitat i ecològiques, per encaixar-ho millor.

Però, per començar, Pau Bosch, en nom dels Amics de la Rambla, demana, "una oficina transparent, accessible, per coordinar les obres dels edificis amb les de la remodelació de la Rambla". "D'aquesta manera, els privats podrien anar fent reformes i s'agilitarien tant la tramitació de llicències com els terminis de Patrimoni", conclou.

AVANTATGES PER FER REFORMES PRIVADES

► Segons la normativa municipal actual, els promotors de remodelacions i obres de millora d'edificis patrimonials poden beneficiar-se d'avantatges fiscals, com per exemple, una bonificació d'entre el 35% i el 95% en funció del nivell de protecció patrimonial que tingui l'edifici.

amb una àmplia experiència a Ciutat Vella. "Però el que fa normalment és escaquejar-se perquè no té cap incentiu per fer les

Rep l'actualitat
 i les notícies
 d'última hora
 de **línialaRambla**

Estrenem
 canal de
 WhatsApp

Segueix-nos!

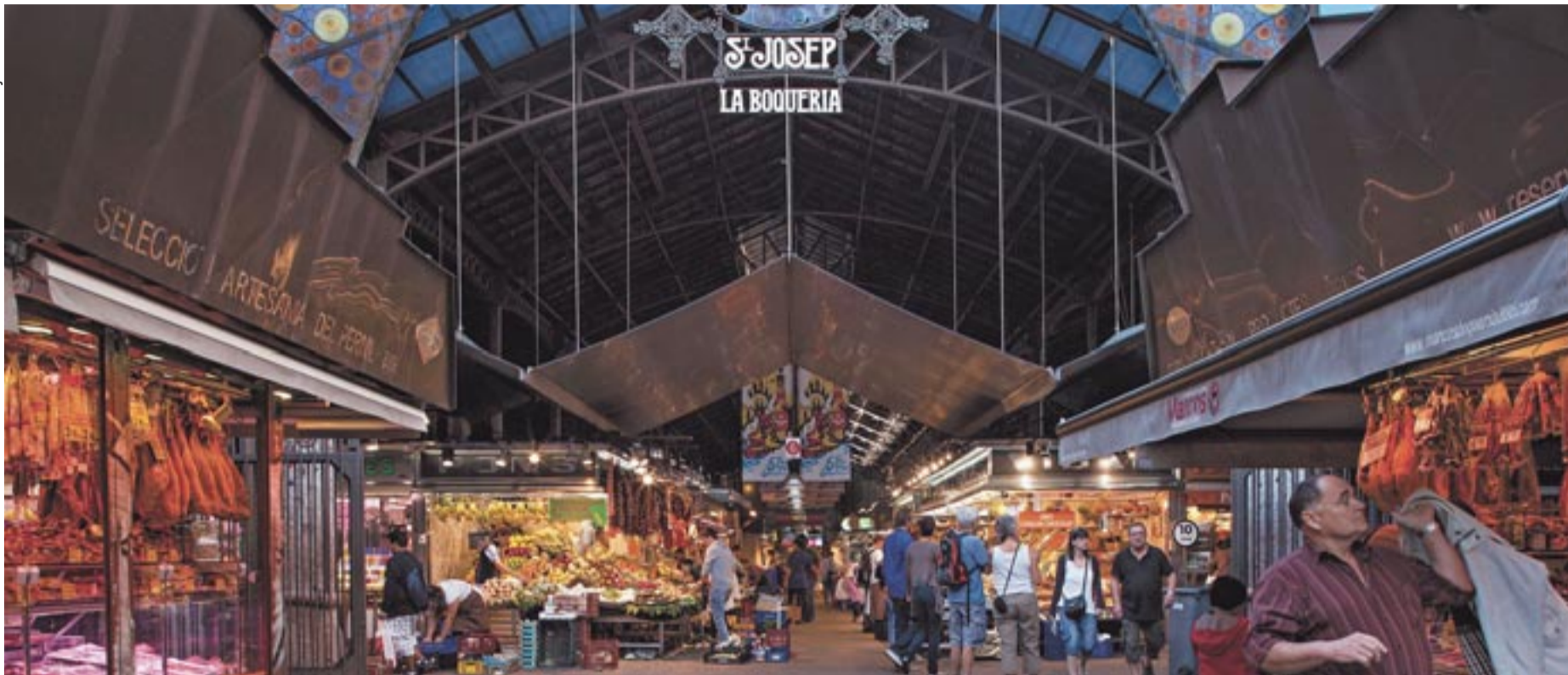
Mirada pròpia

El cor gastronòmic de Barcelona

per Jordi Mas, president de la Boqueria

Foto: Ajuntament

Comença la visita ben aviat. A les 8:30 del matí, el Mercat de la Boqueria ja bull, però encara sense les multituds que caracteritzen el migdia. El dissabte és un dia ideal per submergir-se en una experiència única, començant el dia amb un esmorzar de cullera en un dels bars tradicionals.

La meva recomanació és una truita sucosa, unes tripes amb gust de tradició o uns ous fregits amb calamarsets. L'esmorzar és simplement un preludi del festí sensorial que pot estar per venir.

Amb les piles carregades, comença el recorregut per les més de 180 parades del mercat. Una aventura culinària.

La Boqueria no és només un mercat; és una celebració de la qualitat excepcional, la diversitat i la passió per la gastronomia.

Cada parada ofereix una història, un sabor únic i l'oportunitat d'aprendre dels professionals que

estimen compartir el seu coneixement i la seva experiència.

Fer una selecció *gourmet* entre la vasta oferta gastronòmica. És un plaer gaudir sense aglomeracions, permetent gaudir plenament de l'assessorament dels comerciants.

L'experiència a la Boqueria no és només sobre aliments i begudes; és un viatge a l'ànima de Barcelona

Aquest intercanvi enriqueix l'experiència i transforma una simple compra en un viatge de descobriment i estima per la matèria primera de la més alta qualitat.

Després de recórrer i seleccionar amb cura els

productes favorits, es poden deixar en una de les conignes del mercat.

Això em permet explorar la Rambla i els voltants amb llibertat, gaudint de la vibrant atmosfera de Barcelona amb la satisfacció d'haver començat el dia de la millor manera possible.

Aquesta experiència a la Boqueria no és només sobre aliments i begudes; és un viatge a l'ànima de Barcelona, una immersió en la cultura i la tradició que defineix aquesta ciutat màgica.

Per a qualsevol amant de la gastronomia, és una visita obligatòria que ofereix lliçons valuoses sobre la importància de la qualitat, la passió per l'ofici i el plaer de gaudir dels petits moments de la vida.

Si mai et trobes a Barcelona o ets de Barcelona, et convido a viure aquesta experiència per tu mateix. I si ja ho has fet, quina va ser la teva parada favorita a la Boqueria?

Aquí es piula X

Tuits en paper

@georginalazaro

L'amic Albert Torras ha presentat el seu darrer llibre *La Rambla desapareguda*. És un magnífic recull fotogràfic del carrer més famós del món. L'obra explica que la Rambla és allà on tot succeeix. La història de la ciutat es pot explicar a través d'aquest magnífic passeig.

@teatrepoliorama

Amb el Cap Butaca Buida hem fet història, amb més de 2.000 butaques plenes. Com no podia ser d'una altra manera, ho havíem d'immortalitzar. Gràcies a tothom qui va venir i, especialment, a tothom qui omple i confia en el nostre teatre tots els altres dies de l'any.

@PalauGuell

Descobriu els racons més amagats del nostre edifici a l'exposició *La cara oculta del Palau Güell*. Compta amb un recull d'imatges originals del fotògraf Ramon Manent, que fa visibles espais i detalls de l'obra d'Antoni Gaudí que no són accessibles per als visitants.

@cultura_cat

"Quan vaig arribar al Liceu eren 60 tècnics, 100% homes. I jo vaig entrar a manar-los. Van fer una 'porra' per saber quant duraria. El més optimista va dir fins Nadal i vaig estar allà 35 anys i mig". Paraules de Xesca Llabrés Grau, exregidora del Liceu, en la tercera jornada *Parlen Les Dones*.

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Nous formats: Marga Moreno
Subdirectora de digital: Anna Corbatera

grup comunicació 21

Subdirector d'edicions Línia: Albert Ribas
Edicions Línia: Albert Alexandre (diari metropolità), Guillem Francàs i Raül Martínez (Barcelona), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Barcelonès Nord i Baix Maresme), Francisco J. Rodríguez i Roger Jiménez (Baix Llobregat i L'H), Toni Delgado (Esports), Andreu

Premi Tassis Torrent de Comunicació 2011

Asensio (*branded content*) i Júlia Estivill (xarxes)
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Revista Orgull: Mar Sifre
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Dipòsit Legal: B 43220-2010

www.liniarxa.cat

Difusió controlada

La lupa

La reforma de la Rambla

per Pau Bosch, arquitecte, ambientòleg i responsable d'urbanisme d'Amics de la Rambla

Foto: Laura Figuls/ACN

Després de les llargues obres entre el monument de Colom i la façana de la Foneria dels Canons, la primera fase de la reforma de la Rambla està a punt de finalitzar. La manca de coordinació ha fet que no s'hagin pogut executar simultàniament les obres de la reforma i les d'aquest edifici de titularitat pública i d'alt valor patrimonial i, en especial, de la seva façana, que en aquests moments es troba en estat ruïnós, a l'espera de la futura reforma interior i d'un nou projecte museístic.

En paral·lel a la reforma, caldria facilitar la reobertura i rehabilitació dels grans equipaments tancats a la Rambla, conservant els seus usos culturals, com l'edifici de la Junta d'Obres del Port, la Foneria dels Canons, el Teatre Principal, els locals del Palau Moja, el Club Capítol o el desaprofitat edifici de la duana. De la mateixa manera, caldria que l'Ajuntament agilitzés els tràmits interminables en la concessió de les llicències d'obres i en la concessió de les subvencions per a les millores dels edificis de la Rambla, sobretot quan es tracti de millorar la seva accessibilitat i l'aïllament tèrmic i acústic durant els sorollosos anys que s'executin les obres de la reforma.

Tot i que l'objectiu d'aquesta reforma és el canvi del paviment, no s'haurien d'oblidar els principals reptes

per la dignificació de la Rambla i en aquest ordre: la creixent inseguretat que patim els veïns i visitants, la proliferació dels captadors de clubs cannàbics i llauers, l'augment de les persones sense llar que dormen cada nit a la Rambla, la millora de la higiene de l'espai públic amb especial atenció als punts de recollida a la via més concorreguda de Barcelona, i promoure o incentivar la millora de l'oferta comercial i de restauració, començant per les concessions municipals que ocupen l'espai públic a la Rambla i la Boqueria, posant especial atenció a la distribució i mobiliari de les terrasses, per tal de facilitar la connectivitat entre el Gòtic i el Raval.

El reptes de futur de la ciutat són, després de la reforma de la Rambla, potenciar la connectivitat entre l'Eixample, la plaça Catalunya i la cara marítima de Barcelona a través de la Rambla, millorant la connexió entre la rambla del Mar i la platja de Sant Sebastià i continuant la passarel·la que ara connecta la plaça del Portal de la Pau amb el Moll d'Espanya perquè arribi fins al Moll de Pescadors. I, ahora, entre la Rambla i la Via Laietana reformades, a través del passeig Colom, el carrer Ample i Anselm Clavé, millorant la façana marítima de Barcelona i la connectivitat amb el Moll de Fusta i el Port Vell amb el cobriment definitiu de la Ronda Litoral.

“

En paral·lel a la reforma, caldria facilitar la reobertura i rehabilitació dels grans equipaments tancats a la Rambla

”

Flaixos

@mserrats: Avui he anat a la casa Beethoven, a la Rambla. M'han atès tan bé que han entès que soc una principiant amb ganes. Una meravella.

@Liceu_cat: Per tercer any consecutiu, la Boqueria i el Liceu participem plegats en la iniciativa Bach In The Subways per celebrar la música de Johann Sebastian Bach.

@Bcn_CiutatVella: Junts proposa al Ple de Ciutat Vella la creació d'un cens de locals de venda de productes amb concentració de CBD i cannabinoïdes.

Presidir els Amics de la Rambla era la conseqüència natural per a Fermín Villar. Va créixer a la Rambla, hi va treballar durant molts anys i, malgrat tot, en continua ben enamorat. Segur que el seu esperit combatiu continuarà molt actiu.

“Si no t’agrada el comerç que hi ha a la Rambla, has de canviar el visitant”

Fermín Villar al Pla de l’Ós. Foto: Líniala Rambla

Fermín Villar / President d’Amics de la Rambla

S’acaba un cicle a l’associació de veïns i comerciants de la Rambla. Fermín Villar, president durant dos mandats i amb catorze anys a la junta, tanca la paradeta i deixa la presidència. Ho fa satisfet per la nova dinàmica a la Rambla, però conscient que s’haurà de lluitar molt encara per complir els objectius.

Andreu Asensio
LA RAMBLA

Vostè és una de les cares més conegudes de l’entitat. Per què plega?

El 2014 vam posar un límit per a la presidència d’Amics de la Rambla de dos mandats de quatre anys. Ho vam fer per obligar la mateixa entitat a renovar-se i crec que és una cosa bona.

Marxa amb la remodelació de la Rambla en marxa.

Sí, la remodelació la tenim començada. I l’acceleració de les obres, anunciada. Amb això vull dir que el primer objectiu de la nova junta serà vigilar que es compleixin els terminis.

Encara no les tenen totes?

Volem que les obres de la segona fase comencin amb data, que estem prou segurs que passarà. I volem que s’intentin acabar amb data, també. I, mentre durin, necessitem que hi hagi molta comunicació amb l’Ajuntament, com la que hi ha ara amb l’oficina de la Rambla. En definitiva, que sigui un procés eficient, perquè en la primera fase de les obres ens han faltat coses.

L’última polèmica ha sigut pel paviment gris que s’ha col·locat.

Posis el paviment que posis, facis el que facis a la Rambla, sempre hi haurà polèmica. Jo sempre dic que som lliures de criticar, però primer hem de trepitjar el carrer. Ara mateix estem veient que el paviment de la part baixa, que semblava gris, després d’uns mesos i de les últimes pluges, està mostrant les vetes de color de la pedra i ja s’assembla molt més als renders. És fàcil criticar a les xarxes socials.

Sobretot parlant de la Rambla...

Quan et surt un gra al dit gros del peu, si no et molesta, ni te’l mires.

Ara bé, si et surt al nas, intentes tapar-te’l, encara que no et molesti. Agradi o no, la Rambla és la cara de Barcelona i tot el que hi passa té un ressò molt més fort.

Un cop obtinguda la remodelació, quin és el següent repte?

Això ho haurà de dir el nou president, però hi ha coses que n’hem d’estar molt pendents. Per exemple, s’ha de millorar molt l’agilitat de la burocràcia administrativa.

En quin sentit?

No pot ser que es triguin divuit mesos a tenir una llicència d’activitat comercial. És veritat que el 98% dels edificis són finques protegides i cal demanar un permís, presentar un projecte, que l’aprovin... Fins aquí, encara. Però no pot ser que l’Institut de Paisatge Urbà i Patrimoni no vagin de bracet

“L’error dels comuns va ser no entendre que, si no cuides Ciutat Vella, perds Barcelona”

amb les llicències del Districte. Saps a qui perjudica això?

A qui?

Als petits comerciants. Els grans tenen capacitat financera i, fins i tot, poden reclamar legalment. En canvi, els petits s’han d’esperar fins que els permetin obrir. I després han d’assumir tots els canvis que s’hagin de fer.

Els comerciants també es queixen de les inspeccions. Creuen que n’hi ha massa?

Nosaltres volem inspeccions i compliment normatiu. Si s’ha de sancionar, que se sancioni, però amb informació prèvia. Si durant molt de temps l’administració ha deixat fer malament les coses i un dia decideix regular-les, cal que informi

i doni temps als comerços per poder corregir-les. I si no les corregeixen, llavors, sí que els pots sancionar. Per això dic que ens cal més agilitat administrativa.

Últimament, s’han afegit a les queixes les botigues de souvenirs de l’entorn.

En aquest tema la ciutat ha posat en pràctica un condicionant il·legal i, si no ho modifiquen abans, el col·lectiu d’afectats guanyarà als tribunals. S’està limitant als comerços a tenir un màxim de 20% de productes de souvenir. Però, què és un souvenir? On està escrit?

No és fàcil de dir...

I tant que no. Això sembla una persecució ideològica perquè no els agrada un perfil de comerç. Doncs, si no t’agrada el comerç que hi ha, has de canviar el visitant. No permetis que els captadors de clubs cannàbics ocupin l’espai públic i no tindràs botigues de paper de fumar.

El canvi dels comuns pel PSC no ha millorat la situació?

De moment, ens han canviat la partitura, però la música sona igual. Sí que hi ha hagut petits canvis i la partitura sembla més esperançadora... Podríem dir que es noten els nous arranjaments, tot i que la simfonia encara té una direcció molt lenta de canvi. Això sí, pel que fa a la predisposició, és la nit i el dia. El gran error dels comuns va ser no entendre que, si no cuides Ciutat Vella, perds Barcelona. I a dins del districte, tot comença a la Rambla.

Una novetat molt esperada ha sigut la recuperació de l’edifici de la Foneria dels Canons.

Sí, però falta molt per veure’l rehabilitat. Les obres haurien d’haver començat fa unes setmanes i encara no tenen data d’inici. A més, després de tant de temps aturat, ara l’edifici necessitarà tres anys d’obres... De totes maneres, no es l’únic que s’hauria de recuperar.

Quin altre edifici públic es pot sumar a la causa?

El que és molt fort és que, excepte ara la Foneria, el que es mou a la Rambla són els privats. Tenim un munt d’espai públic infrautilitzat. El Palau Moja, per exemple. Està actualment tancat i els porxos s’han convertit en dormitori per a gent sense sostre... O la seu del Departament de Cultura. Ens agrada molt que estigui a la Rambla, però hauria de ser un edifici permeable.

Permeable?

Sí, obert al públic, com el Palau de Virreina que, fins i tot, disposa de lavabos públics. A banda de la Foneria i la seu de Cultura, entre la Rambla i el Portal de la Pau es podrien aprofitar molts més edificis: el Santa Mònica, la Comandància Naval, el Govern Militar, o fins i tot la Delegació d’Hisenda. L’administració ha de cuidar molt més les seves propietats.

I el Teatre Principal?

Aquest és privat i és un dels que està en marxa. Hi ha un projecte d’un empresari que està negociant amb l’Ajuntament. Esperem que tiri endavant perquè és algú que té ganes de recuperar-lo i no de fer-ne pedaços, com va passar fa uns anys. Si aquest empresari marxa, l’edifici es passarà vint anys

més tancat, perquè és enorme i necessita una inversió absurda.

Tinc entès que a vostè li dol especialment que s’emportin la biblioteca Andreu Nin?

L’alcalde presumeix d’haver fet l’acord per ocupar el Borsí amb la biblioteca, però si ho fa, que sembla que sí, vestirà un santet a mitges, perquè no hi cap sencera, i desvestirà un arcàngel i un apòstol, perquè ens traurà la biblioteca de la Rambla. Em dol també perquè és un equipament que porta gent jove al barri.

Un dels seus objectius, fa vuit anys, era que la Rambla fos un barri per si mateixa.

Sí, aspirava a convertir-la en el cinquè barri de Ciutat Vella, però ho vam deixar estar perquè no hi havia la voluntat ni la capacitat per part nostra de pressionar.

Allò era per evitar que la Rambla fos considerada una frontera.

Això sí que ho hem aconseguit, ni que sigui mínimament, que la Rambla deixi de ser una frontera i es converteixi en frontissa entre el Raval i el Gòtic. Hem teixit moltes complicitats amb el Raval i també hem incorporat el teixit comercial del barri de la Mercè. És una permeabilitat que feia molta falta.

La sala de conferències de l'Espai Línia es va omplir per seguir la conversa amb Oriol Junqueras. Fotos: Joanna Chichelnitzky

Oriol Junqueras: "Barcelona i el país es necessiten imperiosament"

F. J. Rodríguez
BARCELONA

Fuig de respostes ràpides, amb el to característic de tot bon professor que, abans d'entrar al moll de l'os, col·loca els fonaments de la qüestió i es dedica a aixecar, pam a pam, els pilars de l'argumentació. Aquest és l'estil d'Oriol Junqueras, el president d'Esquerra Republicana. Un estil que va impregnar la conversa que, la tarda del 20 de març, va tenir lloc a l'Espai Línia i que va girar sobre les "principals preocupacions de la ciutadania de la metròpoli", tal com va expressar el director editorial de *Línia*, Arnau Nadeu, en l'inici de l'entrevista amb Junqueras.

La conversa va tractar, doncs, temes com la seguretat, el turisme o el problema de l'habitatge. De fet, aquest últim va ser el que va ocupar bona part de l'entrevista, durant la qual Junqueras va plantejar la necessitat d'harmonitzar les realitats metropolitana i de país. Aquelles dues Catalunyaes que, per al líder republicà, han de remar en la mateixa direcció. "Molts dels problemes als quals s'enfronta Barcelona són impossibles de superar sense el país, i això ha estat sempre així", va assenyalar Junqueras. "Barcelona i el país es necessiten imperiosament", va reblar.

Preguntat sobre algunes situacions relacionades amb l'habitatge, com ara anuncis de lloguers d'estudis de 13 metres quadrats i sense cuina per 500 euros al mes o pisos d'una habitació que arriben als 1.200 euros a Barce-

lona –que van generar una riulla barrejada de perplexitat i indignació entre els assistents quan Nadeu les va citar–, el president d'ERC va titllar-les "d'insult a la dignitat de les persones". Sobre tot plegat, Junqueras va avisar que l'habitatge "és un element decisiu en el benestar de les famílies".

EL PROBLEMA DE L'HABITATGE
En aquest sentit, Junqueras va expressar la necessitat d'anar més enllà dels topalls als preus del lloguer que planteja la nova llei espanyola –que ha entrat en funcionament a 140 municipis catalans aquest març– i va proposar "polítiques actives" de renovació de

"Algunes situacions amb l'habitatge són un insult a la dignitat de les persones"

l'envellit parc d'habitatges català. "Això passa a la metròpoli, però també a pobles petits de l'interior", va recordar el líder republicà.

I és que el discurs de Junqueras va estar amarad, com ja s'ha assenyalat, de referències a problemàtiques que afecten de manera similar la Catalunya interior i la metropolitana. En aquesta línia, el polític va recordar que l'habitatge és una qüestió que s'ha d'abordar des de diverses perspectives, fins i tot des del punt de vista del transport públic. "La xarxa de transports no és prou densa i no té qualitat", va assegurar Junqueras, fet que provoca, a parer seu, que els ciutadans s'hagin d'a-

muntegar a la metròpoli. "Tenir una bona xarxa de transport públic incentivaria que la gent visqués a més zones", va defensar.

RODALIES
Seguint el fil de la simbiosi entre el país i la seva capital, el president d'ERC va recordar que, per a les administracions, ha de ser igual d'important un ciutadà que ve en avió des de Los Angeles que el veí que intenta entrar a Barcelona a través de Rodalies i que, sovint, pateix les incidències del servei. Aquesta argumentació va servir a Junqueras per llençar un dard al PSC i a Salvador Illa, líder socialista i candidat a les eleccions del 12 de maig. "Illa actua com un delegat de la Moncloa; que treballi, segur que hi pot fer molt més", va etzibar-li.

Més enllà d'això, Junqueras també va fer una crida a millorar els serveis públics a cada municipi del país, proposta que va aprofitar per incidir de nou en la necessitat que les persones es puguin instal·lar a més llocs i esponjar, d'aquesta manera, el territori. I en tota aquesta digressió no va faltar la falca històrica, ja que el president d'ERC va reivindicar el model que la Generalitat republicana va posar sobre la taula i va relatar com el franquisme va "estroncar-ho tot, posant en risc la qualitat de vida de molta gent" amb la seva "salvatge" desregulació que assegurava que els guanys anessin a parar a mans d'uns pocs particulars afins al règim.

ELS COSTOS DEL TURISME
Precisament va ser durant el franquisme quan Espanya va

començar a despuntar com a destí turístic internacional. Aquell *Spain is different* de Fraga Iribarne encara ressona en l'actualitat, així com els efectes que aquesta indústria té sobre el dia a dia dels barcelonins.

"El turisme és important, però també genera molts costos", va apuntar Junqueras, que va lamentar que hi ha molts carrers de la capital pels quals "no es pot passejar ni veure-hi nens jugant". "La ciutat ha de ser també per a les famílies", va reclamar el líder republicà, que considera necessari avançar cap a un model turístic que generi més ingressos, amb menys turistes que aportin més a la ciutat.

I L'AEROPORT?
El turisme va conduir, de manera natural, a parlar de l'aeroport i de la seva possible ampliació. "Volem un aeroport millor, i això no depèn dels metres de pista que tingui", va reflexionar Junqueras, que, així i tot, va arribar a dir que l'aeròdrom pratenc, a més d'estar molt a prop de la capital, "genera poc soroll", una afirmació que contrasta amb les reiterades queixes dels veïns de Gavà Mar i de Castelldefels per la contaminació acústica dels avions. Amb tot, Junqueras va criticar que tant Aena com el govern espanyol actuen, segons ell, de manera "egoista" i que "no compleixen" els seus compromisos amb Catalunya.

Sigui com sigui, i comparant-ho amb el turisme, Junqueras va dir que Catalunya hauria d'apostar per la reindustrialització, ja que els salaris d'aquest

sector "són estables", a diferència dels del sector serveis.

L'entrevista va acabar amb una part relativa a la seguretat i les dades de multireincidència a la metròpoli. Sobre això, el líder d'ERC va recordar que des dels anys 70 i 80 "s'ha avançat molt" en aquesta matèria i va reivindicar la necessitat de garantir la seguretat pública, en contraposició a una de privada "que només poden pagar els rics".

Per acabar, Junqueras va afirmar que el model penitenciari català "és més exitós que el de molts altres països d'Europa" i que la seguretat d'un estat no depèn del nombre de presons que tingui. Ho va dir després de recordar, amb un somriure, que ell és un "veritable expert en presons", en referència al seu encarcerament. Una rúbrica final a una entrevista i un estil cent per cent Junqueras.

L'ORIGEN DEL MOT GENTRIFICACIÓ

► Oriol Junqueras va voler tancar la conversa amb una classe d'història per explicar l'origen del mot 'gentrificació', que prové de l'anglès *gentry*, que fa referència a la noblesa anglesa que va anar comprant terrenys de pagesos per a la indústria de la llana i els va acabar expulsant a les ciutats.

► Escaneja el codi QR per veure la conversa sencera en vídeo

Records de la Rambla desapareguda

» El periodista Albert Torras recupera 200 fotografies històriques des del segle XIX fins als anys setanta
 » Destaquen les fotos inèdites del fotògraf Josep Vicens, autèntica història de la transició a la Rambla

HISTÒRIA ▶ El periodista Albert Torras va convocar el passat 12 de març una petita multitud per a la presentació de *La Rambla desapareguda*, de l'editorial Efadós, un recull de 200 fotografies històriques que permeten recórrer la història del passeig des del segle XIX fins als anys vuitanta. Sobretot hi ha instantànies dels anys deu, vint i trenta del segle XX, però també n'hi ha del segle XIX i algunes de més modernes, dels setanta o vuitanta, on es veuen negocis i comerciants que encara belluguen.

Torras va haver de processar fins a dos mil documents durant la seva recerca, una "purga considerable". "N'han quedat un 10%, però jo crec que l'equilibri final és molt bonic", confessa. Alguns d'ells es poden veure fins a finals de mes a Mexcat Barcelona, en una exposició que recull un centenar de peces: revistes, postals fotografies, portades i retalls de premsa.

El gran objectiu de Torras amb aquest llibre és fer-nos reflexionar sobre "com ha canviat el paisatge urbà i com el modifiquem al nostre desig". Una de les seves fotos preferides evoca el quiosc modernista que hi havia a Canaletes, "un lloc meravellós, al mig de la Rambla, on la gent anava a prendre's una orxata o un gintònic", explica. La font segueix allà, però a la instantània apareixen un grup de "persones que han agafat cadires movibles, com les que hi havia aleshores, i les han portades fins al davant de la redacció de *La Publicitat*. Estan assegudes, mirant cap a la vorera tot esperant que de la redacció traguessin la pissarreta on anotaven el resultat del Barça".

FOTOGRAFIES INÈDITES

Per descomptat, la selecció inclou fotos icòniques de moments històrics, com els incendis del Liceu, del Teatre Principal o dels

El llibre es va presentar durant un acte a la Reial Acadèmia de les Ciències i les Arts. Foto: Amics de la Rambla

magatzems El Siglo, però els curiosos valoraran especialment les costumistes, les que mostren l'essència i la naturalitat del passeig. Entre elles, Torras en destaca algunes d'inèdites, del fotògraf Josep Vicens. "De jove va ser col·laborador dels grans fotògrafs Brangulí i per al llibre i

l'exposició ha positivat algunes fotos dels anys setanta d'una Rambla bastant pintoresca, on trobem el flautista i la cabra que feia voltes, el trompetista, el xarlot, algun mariner nord-americà o la Maria, que era una mena de Monyos contemporània que et robava el got de sangria".

La resta de documents han sorgit de múltiples fonts, com l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, o l'arxiu d'Amics de La Rambla, però també de comerciants com la llibreria Pompeia, el bar La Cava Universal, Can Culleretes, Los Caracoles i el Tablao Flamenco Cordobés, entre d'altres.

NECESSITEM ALIMENTS

BÀSICS PER CONTRIBUÏR

A L'ALIMENTACIÓ DE MÉS DE

163 MIL PERSONES

Col·labora

BANC DELS ALIMENTS

línia la Rambla

bancdelsaliments.org

Amics de la Rambla tanca una etapa amb la visita de Collboni

OBRES ▶ L'actual junta directiva d'Amics de la Rambla, presidida per Fermín Villar, acaba el seu mandat. L'última reunió de l'equip es va celebrar el passat 19 de març, i va comptar amb convidats molt especials: l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni; el regidor de Ciutat Vella, Albert Batlle; la regidora de comerç, restauració i mercats, Raquel Gil; el Comissionat del Pacte per Ciutat Vella, Iván Pera; i el coordinador de comerç i mercats, Francesc Povedano.

Tant l'alcalde com el regidor de Ciutat Vella van reafirmar davant dels membres de l'entitat que la reforma del passeig és l'obra clau per millorar Ciutat Vella i la ciutat i que es tracta d'una obra important i molt delicada. L'alcalde també va tenir un record per als diversos presidents i juntes directives que han fet d'Amics de la Rambla una associació referent a la ciutat i va agrair a Fermín Villar i tota la seva junta la generositat, el compromís i la feina per fer millor la ciutat. La trobada amb els membres del consistori va tenir lloc al Philippines Club del Grup Anilana, un establiment que acull moltes de les reunions de junta de l'associació.

Collboni durant la reunió amb Amics de la Rambla. Foto: Amics de la Rambla

Fermín Villar i els seus directius acabaran el seu cicle, un cop esgotats els dos mandats de quatre anys que marquen els estatuts de l'entitat, el pròxim 4 d'abril quan l'assemblea de l'entitat escollirà una nova presidència i una nova junta per dirigir l'associació.

COMPROMÍS AMB LA RAMBLA

El primer anunci públic que va fer Collboni després de convertir-se en alcalde de Barcelona, el mes de juny, va ser precisament l'acceleració de les obres de re-

modelació del passeig. Poc després, el 5 de juliol, en una primera trobada amb els membres d'Amics de la Rambla, l'alcalde va refermar el seu compromís amb l'escurçament de les obres i va destacar que aquesta era l'obra més important de la ciutat i, alhora, la més delicada per la necessitat de "mantenir l'ànima de la Rambla". "Vull que aquest sigui el mandat de transformació de la Rambla. La defensarem des del punt de vista ciutadà, comercial, cultural i de l'habitatge", va dir aleshores.

Un bus nàutic connectarà les Drassanes i el moll de Llevant

TRANSPORT ▶ El Port de Barcelona disposarà d'un bus nàutic que unirà les Drassanes amb el moll de Llevant i la nova bocana del port, darrere de l'Hotel W. El nou servei començarà a operar l'1 de juliol amb dues embarcacions, segons ha informat Port de Barcelona, que garantirà zero emissions, perquè van equipades amb un sistema de propulsió amb plaques solars o hidrogen i de connexió a la xarxa elèctrica.

El servei de bus nàutic es prestarà durant un mínim de dotze hores al dia per les embarcacions, amb una capacitat de setanta passatgers i un sistema d'atracament i embarcament totalment automatitzat. La tarifa màxima s'ha establert en 1,9 euros per viatge i s'han

previst abonaments per a 10 viatges, per a dos i 30 dies i també descomptes destinats a infants i joves i a la gent gran.

NOVA ESTACIÓ MARÍTIMA

La parada al moll de Llevant s'ubicarà en la nova estació marítima que ocuparà els antics *tinglados*, que estan sent rehabilitats. Aquesta estació estarà equipada amb servei de restauració. Un cop comenci el servei, l'adjudicatari podrà proposar altres parades.

La concessió té una durada de quinze anys i l'adjudicatària, Nex Continental Holdings, farà una inversió inicial d'1.872.000 euros en les dues embarcacions i en el condicionament de l'estació marítima i la parada del Portal de la Pau.

Un dels busos nàutics que navegaran pel port. Foto: Port de Barcelona

Orgull
la publicació de reflexió LGTBI+

grup comunicació 21

orgull.barcelona
digital i revista en paper

Tona Pous reivindica les dones silenciades de la burgesia

LITERATURA ▶ La Rambla torna a protagonitzar una novel·la i aquest cop és ben nostrada perquè l'autora és una veïna, Tona Pous, historiadora i divulgadora. *Silenciades*, editada per Neopàtria, és la història de la Teresa Blanch, una dona de la burgesia que prova d'obrir-se camí en una societat masclista i patriarcal que silencia les dones, la Barcelona dels segles XVIII i XIX.

En quedar-se vídua, Blanch vol continuar amb el negoci familiar del marit, fabricant d'indianes, però llavors descobreix que la Junta de Comerç no li posarà gens fàcil. A través d'ella coneixerem, com explica l'autora, altres dones silenciades: "Les viudes impressores, que no podien aparèixer al peu d'impremta; les escriptores, que no podien signar els llibres, les compositores que mai no veien el seu nom a les partitures; o fins i tot les revolucionàries, disfressades com si fossin activistes de beneficència". La societat les tolerava, però sempre sota una certa vigilància i sense reconèixer-les públicament.

Una altra que està silenciada és Barcelona, ciutat viva i sospitosa, vigilada atentament des de la Ciutadella i tancada dins

Un instant de la presentació del llibre, a la seu del CSIC. Foto: Tona Pous

d'unes muralles que l'ofeguen. Una ciutat capital d'una nació també silenciada, centre d'una llengua i d'una literatura també silenciada. "Tot seguint la Teresa veiem el creixement de Barcelona: la construcció del passeig de Sant Joan, el carrer Ferran, la Rambla...", explica Pous.

EL REBOMBORI DEL PA

L'origen de la novel·la és ben casual, però molt significatiu. La Tona feia un de tants passejos per Ciutat Vella quan va descobrir una placa a la plaça Agustí Vell

que feia referència al rebombori del pa, una revolta protagonitzada per dones que va tenir lloc el 1789 arran de la pujada del preu del pa. "La represàlia va ser molt forta", explica la historiadora. "Van executar cinc homes i una dona, Josefa Vilareta. Volia que fos ella la protagonista, però vaig veure que em seria molt difícil posar-me en la seva pell i en el procés vaig descobrir com n'eren d'importants les impressores barcelonines i les altres dones silenciades. I vaig voler explicar la seva història", conclou Pous.

Gustavo Dudamel dirigirà 'West Side Story' al Liceu

MÚSICA ▶ El Gran Teatre del Liceu presentarà el 19 d'abril les actuacions de la temporada 2024-2025, però ja s'ha avançat el que serà un dels grans esdeveniments: el 29 i el 31 de juliol de 2025 el reconegut director d'orquestra Gustavo Dudamel dirigirà l'Orquestra del Liceu en dos concerts del mític musical *West Side Story* de Leonard Bernstein.

La producció comptarà també amb dues veus de primer nivell en els rols principals: Nadine Sierra interpretarà Maria i Juan Diego Flórez farà el paper de Tony. El concert serà fora d'abonament i les localitats es podran adquirir en el període de venda preferent pels abonats del Liceu amb un 15% de descompte a partir del 12 de juny.

MÚSICAL DE REFERÈNCIA

West Side Story es va estrenar el 1957 i continua sent una poderosa exploració de les emocions humanes ambientada en el context d'una rivalitat urbana. Amb lletres de Stephen Sondheim i un llibret d'Arthur Laurents, l'obra va rebre elogis unànims i la versió adaptada al cinema va guanyar deu Oscars el 1961.

L'any 2021 Gustavo Dudamel va dirigir la partitura de Bernstein per a la nova adaptació musical de Steven Spielberg de *West Side Story*. El director de cinema nord-americà va triar Dudamel com a director musical per aportar la seva energia característica a la icònica partitura i la Filharmònica de Nova York, l'orquestra de la qual Bernstein va ser titular.

Gustavo Dudamel durant una actuació al Liceu. Foto: Liceu

territori línia

36 municipis
metropolitans

periodisme de proximitat

línia

liniatarxa.cat grup comunicació21 **el diari metropolità**

Cultura de Barri

Casa Groga | 'Jo, Dona'

El Centre Cívic Casa Groga, a Horta-Guinardó, acull l'exposició *Jo, Dona* del fotògraf Jordi Villacrosa. La mostra té un únic punt en comú: la dona protagonitza tots els retrats que hi apareixen.

La dansa, el plat principal del març

FESTIVAL ▶ La dansa és, principalment, moviment, i aquest març és protagonista gràcies al festival Dansa Metropolitana, que se celebra a 12 ciutats metropolitanas, entre les quals hi ha Barcelona. Un moviment que aquest mes es fa visible a través del fil conductor del festival, que enguany són les danses urbanes. Tot plegat, articulats amb el projecte *Artèries*, que aposta per portar la dansa des del cor fins a les extremitats, connectant els especialistes en danses urbanes amb les escoles locals i, a través d'elles, amb el gran públic.

En el cas barceloní, el Dansa Metropolitana ofereix una gran varietat d'espectacles repartits en diferents punts de la ciutat. En el cas dels espectacles de sala, les ubicacions són el Mercat de les Flors, el Centre Cívic Parc Sandaru, l'Antic Teatre i el Teatre Nacional de Catalunya. I, pel que fa a les

activitats gratuïtes, la programació inclou diferents centres cívics (Joan Oliver 'Pere Quart', Can Clariana, Fort Pienc, la Teixonera, Drassanes i Tomasa Cuevas-Les Corts), el Palau de la Virreina i el SAT! Sant Andreu Teatre. Tot plegat, en el marc d'un programa que és un dels més amplis i complets de l'Estat amb tot allò que té a veure amb la dansa i que destaca per la presència d'artistes de primer nivell tant del panorama local com de l'internacional.

EL 'BREAKDANCE', ESPORT OLÍMPIC
Enguany el Dansa Metropolitana celebra que el *breakdance* comenci a considerar-se esport olímpic, ja que per primer cop, aquest estiu a París, formarà part dels Jocs Olímpics. Un gran pas endavant per al món de la dansa, perquè reforçarà la seva vitalitat i la força que actualment ja tenen les danses urbanes.

Foto: Joaquín Collado/Dansa Metropolitana

Sants es converteix en un escenari literari de primera

LITERATURA ▶ Ja està en marxa la segona edició del *Sants, escenari literari*, el cicle que aposta per convertir el barri de Sants en el lloc on la literatura, les presentacions de llibres i les passejades creen la combinació perfecta. L'organització va a càrrec de la Lleialtat Santsenca, que té la col·laboració de diferents entitats locals.

Així doncs, des del passat 20 de febrer i fins al pròxim 23 d'abril, els autors i autores dels llibres que protagonitzen el cicle descobreixen, juntament amb els participants de les passejades, els racons ocults i les històries que bateguen als carrers i places

Organitzat per l'entitat Lleialtat Santsenca, el cicle literari s'allargarà fins al pròxim 17 d'abril

d'alguns dels llocs més simbòlics de Sants. Escenaris que no només serveixen de decorat literari, sinó que també tenen vida pròpia a través de la literatura i que mostren la riquesa cultural de Sants. Els autors encarregats de fer les passejades són Ivan Miró, Carolina Orgillés, Marcel Fité i Anna Antònico.

I, d'altra banda, les presentacions dels llibres tindran lloc durant el mes d'abril. Primer serà el torn de Núria Queraltó, amb la seva obra *Matriu*; després Rafel Casas presentarà *Cendres del passat* i la tercera obra serà la de l'escriptora Maria Barbal, *Tàndem*. Per últim, l'encarregat de tancar el cicle serà Sergi Caparrós amb *Sota la mar salada*.

Joventut i memòries personals a la Capella del Raval

Foto: La Capella

EXPOSICIÓ ▶ La Capella del Raval continua programant el cicle d'exposicions seleccionades en l'última edició del programa *Barcelona producció*. En aquesta ocasió ho fa amb dues mostres creades a quatre mans: *El otro aquí*, una proposta conjunta de Valentina Alvarado Matos i Carlos Vásquez Méndez que parla sobre els records i la memòria, i, d'altra banda, *Ghost Rider*, una creació de Joan Pallé i Cayetano Truyols que es mou entre el protopunk, la cultura popular dels anys 70 del segle passat i la literatura clàssica. Totes dues es poden visitar fins al 21 d'abril.

A *El otro aquí* es parla de memòria personal i col·lectiva i de la distància que sovint hi ha entre allò que la gent recorda d'un fet i el que realment va passar. La capacitat de transformar records o d'oblidar successos, dues qüestions on l'ésser humà es mou bé.

Ghost Rider, per la seva banda, presenta una història nascuda de la literatura clàssica, concretament del *Faust* de Goethe, per parlar de la joventut eterna a través de la combinació amb l'estètica dels còmics Marvel dels anys setanta i del punt de partida musical de la banda Suicide.

El barri del Besòs i el Maresme transforma el seu espai públic en un epicentre artístic

PROGRAMA MUNICIPAL ▶ L'Ajuntament de Barcelona, a través del Pla de Barris, organitza la segona edició del programa *Cultura al barri del Besòs i el Maresme*. Des del mes de febrer i fins al maig, diversos espais públics d'aquest barri del districte de Sant Martí es converteixen en escenari de concerts de música clàssica o espectacles familiars, entre altres propostes. Les activitats són gratuïtes i no cal reservar plaça.

Així doncs, el mes de març inclou quatre activitats. El primer espectacle, el dia 2 a la Rambla Prim amb el carrer Ferrer Bassa, és el contacontes *L'erició i el xacal*, del rondallaire Lahbib Sidahmed.

Una setmana més tard, el 9 de març,

el protagonisme és per a la música clàssica amb els *Racons musicals al barri*, a càrrec del Conservatori del Liceu a la Rambla Prim amb el carrer Pujades.

Més endavant, el 16 de març, la companyia Roseland Musical porta a davant del Centre Cívic del Besòs i el Maresme *El lleó que volia ser rei*, una activitat de contacontes i de danses africanes. Per últim, el 23 de març és el torn de la jornada de portes obertes a les pistes esportives Francesc Abad.

A banda, cal destacar que el cicle també programa un taller de circ, de l'Ateneu 9 Barris, que es farà el 6 i 20 d'abril i el 4 i 18 de maig, entre les 17 h i les 19 h a la placeta Germans Serra.

Foto: Ajuntament

Agenda

Exposició | La Rambla d'Albert Torras

Fins al 29 de març, Mexcat Barcelona acull una mostra del material gràfic que el periodista Albert Torras ha fet servir per al seu llibre *La Rambla desapareguda*.

Una reflexió artística sobre els estats alterats de consciència

📍 Santa Mònica

🕒 Fins al 2 de juny

El Santa Mònica ha estrenat *L'altre costat*, una proposta immersiva de Ferran Utzet i Enric Puig Punyet que explora l'inconscient i els estats alterats de consciència. A la planta baixa del centre, un recorregut laberíntic convida a circular individualment entre les obres i, fins i tot, a participar-hi fent ús del vestuari dissenyat per a l'ocasió. En aquest laberint han participat els artistes Anna Irina Russell, Antonia Rossi i Roberto Contador, Domestic Data Streamers,

Francesca Llopis, Guillaume Faure, iara Solano Arana (Sleepwalk Collective), Max de Esteban, Pere Llobera i Yapci Ramos.

Al pis superior del centre trobareu una gran instal·lació del reconegut artista Gian Maria Tosatti i un seguit d'entrevistes audiovisuals a Eurídice Cabañes, Evru, Josep Maria Fericgla, Júlia Carreras, Miquel Bassols, Miquel Missé i Núria Martínez-Vernis.

Rambla, 7

Talent Show Basement

📍 Jamboree

🕒 Fins al 27 de març

Els dimecres el Jamboree es converteix en un escenari obert a nous artistes que vulguin mostrar un tastet de deu minuts dels seus espectacles de música, comèdia, humor, interpretació, màgia o poesia. Tot plegat, acompanyat del grup base, amb la missió principal de fer que el públic sigui coprotagonista.

Plaça Reial, 17

Tosar & Bernhard

📍 Teatre Romea

🕒 Fins al 30 de març

Fins a finals de març encara podeu veure *Amb la claredat augmenta el fred* una comèdia de saló sobre Thomas Bernhard protagonitzada i dirigida per Pep Tosar. L'actor balear construeix un espectacle teatral aprofitant al màxim la intensitat obsessiva, l'afartament i la sàtira característics de Bernhard.

Hospital, 51

Cabaret Monstro

📍 Ocaña

🕒 31/03/2024 - 19:00 h

Un espectacle de varietats per on cada darrer diumenge del mes transiten artistes convidats de diferents disciplines artístiques pertanyents a la comunitat LGBTQIA+, de les treballadores sexuals o de la tradició local del cabaret. El dia 31 hi actua Jessica Pulla, una travesti que reivindica el cuplet català.

Plaça Reial, 13

Històries de Ciutat Vella

📍 Biblioteca Sant Pau - Santa Creu

🕒 02/04/2024 - 18:30 h

L'escriptor Joan Feixas presenta a la Biblioteca Sant Pau - Santa Creu, un llibre de relats breus ambientats als carrers i places de Ciutat Vella, el districte on va viure durant molt de temps. Algunes d'aquestes històries, com no podia ser d'altra manera, tenen lloc a la Rambla i al seu entorn.

Carme, 47

Trencanous Jazz

📍 Sala Foyer del Liceu

🕒 6 i 7 d'abril

Sessió de titelles i jazz per revisitar la fantàstica història d'*El trencanous*. Aquesta, però, és una versió un xic diferent, més plural i inclusiva, on serà la Daniela, una noia valenta i decidida, qui acabarà convertida en un trencanous de fusta. Tot i que no ho tindrà fàcil, no deixarà mai de ser qui és i qui vol ser.

Rambla, 51-59

Funtastik

📍 Teatre Poliorama

🕒 07/04/2024 - 12:00 h

Lali BeGood porta més d'una dècada damunt els escenaris entretenint a famílies. Ara porta a la Rambla la versió teatral del seu espectacle *Funtastik*, amb moments inèdits acompanyats de projeccions, ple d'humor i amb el joc com a eina per a interactuar amb infants d'entre 5 i 10 anys.

Rambla, 115

Un desert de contes

📍 Biblioteca Sant Pau - Santa Creu

🕒 09/04/2024 - 17:30 h

Molt abans que les sèries, que la tele i encara abans que la ràdio hi va haver els contes. Granet a granet, un desert de contes, un recull de contes dels deserts, petits retalls de cultura, petites joies plenes de saviesa. La transcendència del conte es manté. El seu valor innat és indiscutible. Amb els contes, tot té sentit.

Carme, 47

Barbablava

📍 Gran Teatre del Liceu

🕒 12/04/2024 - 19:30 h

El Liceu presenta la versió en concert de l'òpera *El castell de Barbablava*, de Béla Bartók, amb la participació dels cantants Nicholas Brownlee i Victoria Karkacheva. Barbablava és l'ombrívol i sanguinari ogre assassí d'esposes, i Judit aquella dona enigmàtica que fa preguntes incòmodes.

Rambla, 51-59

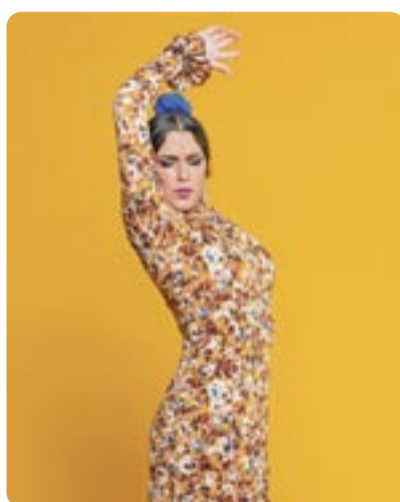
Chaborrós

📍 Sala Tarantos

🕒 Del 15 al 21 d'abril

Quatre joves es reuneixen en aquest espectacle per mostrar la seva manera particular de sentir el flamenc. Cadascun amb la seva visió pròpia, exterioritzarà la seva peculiar forma d'expressar-se a l'escenari. Una experiència profunda per als bons aficionats i entretinguda per als neòfits en el flamenc.

Plaça Reial, 17

Àgora ciutadana

📍 Reial Acadèmia de Ciències i Arts

🕒 17/04/2024 - 18:00 h

La professora Esa Díaz-León i la sociòloga Gracia Trujillo són les convidades a *Diversitat afectiva, sexual i de gènere: naturalesa i cultura*, una xerrada on es parlarà obertament sobre l'àmplia varietat d'orientacions sexuals, identitats de gènere i expressions emocionals que existeixen i com hem de gestionar-les.

Rambla, 115

Les dones sàvies

📍 Teatre El Maldà

🕒 Fins al 28 d'abril

Els actors Enric Cambray i Ricard Farré estrenen una versió moderna d'una obra que Molière va estrenar el 1672. Llavors, el dramaturg francès, recollia l'afany de saber de les dones i posava en evidència un poeta mediocre. Ara, l'obra es converteix en un joc interpretatiu que es burla dels pedants d'avui dia.

Pi, 5

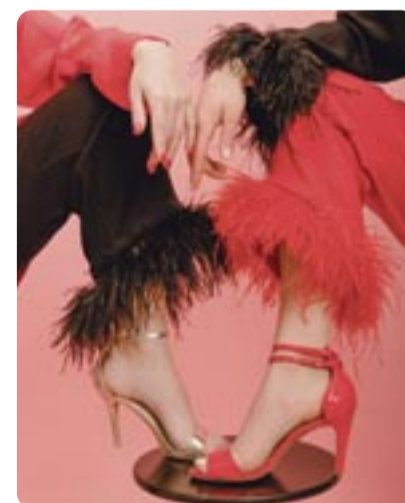
The great erotic show

📍 Museu de l'Eròtica

🕒 Fins al 28 d'abril

Un espectacle on l'art de la sensualitat i la dansa cobren protagonisme en una experiència immersiva que combina educació amb pur entreteniment. Molt d'erotisme, però també molt de jazz, balls orientals, burlesques, heels... L'entrada inclou una copa de cava i la visita del museu.

Rambla, 96

Jauría, una ficció documental posada en escena al Romea

📍 Teatre Romea

🕒 Del 4 abril al 5 de maig

Aquesta obra comença a les tres de la matinada del 7 de juliol de 2016, a les Festes de San Fermín, moments abans que aquell grup de joves, conegut com La Manada, perpetrés un dels delictes que més ha colpit la societat en els últims temps. Després de creuar-se amb una noia al centre de Pamplona, s'ofereixen per acompanyar-la al seu cotxe. Durant el camí un d'ells aconsegueix accedir al portal d'un edifici i crida a la resta. Agafen la noia i l'acorralen.

Jauría ressegueix tota aquella història a partir de les transcripcions del mediàtic judici que es va fer entre 2017 i 2019, amb fragments de les declaracions dels acusats i la denunciant

publicades a diferents mitjans de comunicació i amb un repartiment format per Ángela Cervantes, Artur Busquets, Francesc Cuéllar, Quim Àvila, David Menéndez i Carlos Cuevas.

L'autor, Jordi Casanovas, el director, Miguel del Arco, han dissenyat una ficció documental que ens permet viatjar per la ment de la víctima i els seus agressors. Un judici on la denunciada és revictimitzada, obligada a donar més detalls de la seva intimitat que els propis denunciats.

Un cas que va sacsejar el concepte de masculinitat, de consentiment i d'agressió sexual a la nostra societat.

Hospital, 51

No t'ho perdís

Foto: Tibidabo

Locked Outdoor

Locked, el conjunt de festes amb actuacions de grans DJ que fins ara s'havien anat celebrant en locals de nit de Barcelona, canvia els espais tancats pels oberts i s'instal·la en un recinte poc habitual: el parc d'atraccions del Tibidabo. En concret, a la plaça dels Somnis. La pròxima cita, el 22 de març, inclou un directe dels Àme i sets de Terr, Gerard Bauza i Jairo Uría, entre altres artistes destacats del món de la música electrònica i urbana. Hi haurà més sessions el 19 d'abril i el 10 de maig i totes tres se celebraran des de les sis de la tarda fins a la mitjanit. Les entrades estan disponibles des de 44 euros.

Famosos

El duet Estopa, format pels germans David i José Manuel Muñoz (Cornellà, 1976 i 1978), ha publicat el seu esperat nou àlbum, *Estopía*, amb el qual encetarà la seva gira per celebrar els 25 anys de carrera. Amb dotze temes inèdits, el treball és un retorn als orígens de la banda amb un so carregat de rumba i també d'altres gèneres com el rock o el rap. Cal recordar que Estopa naixia a finals del 1999 i que s'ha convertit en un dels grups espanyols més reconeguts. Acumula una dotzena de discos publicats i també reconeixements i premis a nivell nacional i internacional per la seva música.

La fitxa

QUI ÉS?

E S T O P A

ÉS FAMÓS PER...

Ser un dels grups espanyols més coneguts
Acumula 12 discos i premis a nivell nacional i internacional

QUÈ HA FET?

Ha publicat el seu nou disc, *Estopía*
Amb aquest àlbum celebrarà 25 anys de carrera musical

A LES XARXES...

Comentaris positius de les noves cançons
Els fans feliciten la banda per la seva aposta de tornar als orígens

Llibres

Al bosc s'hi ha d'arribar quan...
Maria Arimany

La guanyadora del Premi Documenta 2023, Maria Arimany, ha publicat *Al bosc s'hi ha d'arribar quan encara és fosc*, un recull de contes que giren al voltant del sentiment de la ràbia. El fil conductor de l'obra és l'espai on passen la majoria de les històries, el bosc, i només té com a protagonistes dones que viuen desamor, desig i incerteses.

Teatre

Pruna
Col·lectiu Nins

Pruna és una obra crua i poètica sobre els abusos infantils. L'espectacle ha estat creat a partir de testimonis reals que han compartit les seves experiències i gira al voltant de la història d'una nena que es diu Pruna. L'obra ha estat premiada per l'Institut del Teatre i es pot veure al Centre de les Arts Lliures de Barcelona fins al pròxim 31 de març.

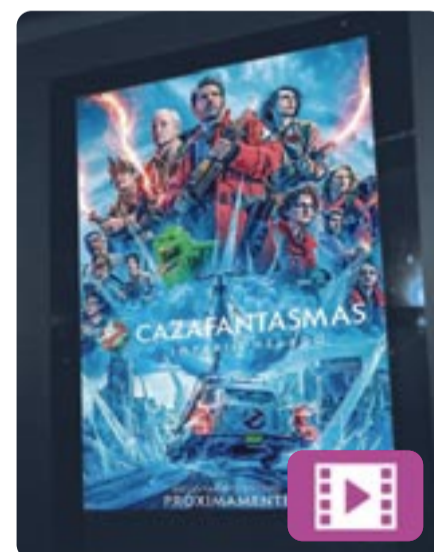
Música

Te como la cara (A)
Maruja Limón

Es tracta del darrer nou àlbum del grup barceloní. La rumba catalana és la protagonista del disc, que es barreja amb altres ritmes electrònics, llatins i flamencs. Les cançons les acompanyen unes lletres que es mouen entre la sensibilitat i la ironia, per abordar temàtiques personals i socials actuals que afecten els joves d'avui dia.

Pelis i sèries

Caçafantasmes: Imperi gelat
Gil Kenan

La cinquena entrega d'aquesta coneguda pel·lícula arriba a la pantalla gran. La família Spengler torna al lloc on va començar tot, l'icònic parc de bombers de Nova York, per formar equip amb els Caçafantasmes originals. Els nous i els vells personatges hauran d'unir les seves forces per protegir casa seva i salvar el món d'una segona Edat de Gel.

ESTILS DE VIDA

Alternatives al sucre en la dieta infantil

Foto: Freepik

i NUTRICIÓ

No és cap novetat, però cal continuar fent èmfasi en el perill d'ensucrar excessivament la vida dels infants. Ens ho torna a recordar un estudi impulsat per la Universitat de Granada que adverteix que els nens espanyols consumeixen 55,7 grams diaris de sucres afegits, més del doble de la recomanació de l'OMS, que és de 25 grams al dia, com a molt. L'estudi es pot llegir actualment a la revista científica *Nutrients*.

Cal destacar que la font més important d'aquests sucres afegits és el consum d'aliments amb baixa densitat nutricional, és a dir, sucre blanc, melmelades, salses, lllaminadures, galetes, gelats, barretes de xocolata o begudes energètiques, per exemple. Molts d'ells són aliments que es prenen per esmorzar o per berenar i poden substituir-se perfectament per aliments naturals. Les fruites són la millor alternativa, perquè contenen sucre natural i altres nutrients, però també podem promoure altres aliments atractius per als infants. Per exemple, flocs de civada en lloc de cereals industrials, fruits secs naturals, fruites deshidratades, batuts naturals, crispetes, iogurts sense sucre però amb trossets de plàtan, poma i fins i tot panses...

Les claus

OBESITAT

L'augment d'infants amb sobrepès i obesitat s'associa a dietes riques en sucres afegits

NUTRICIÓ

Els aliments que contenen més sucre destaquen pel seu escàs valor nutricional

ESMORZARS

Una alternativa als cereals industrial és el consum de flocs de civada o el musli

BERENARS

Els fruits secs, els iogurts naturals o els batuts naturals són bones alternatives

Foto: Freepik

UCRAÏNA

ENS NECESSITA

COL-LABORA-HI

www.cruzroja.es

BIZUM al **33512**

Envia **SMS** amb la paraula **UCRAÏNA** al **38088** i dona **3€***

900 104 971

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

5€ Manta (individual)

33€ Set cuina (5 persones)

20€ Tenda plàstica 4 x 6 metres

* L'import íntegre (2€ IVA inclòs) del missatge es destinarà a Creu Roja Espanyola. Altres: Vodafone, Orange, Tigo, Eutelsat. Alt. client 900 104 971 donar@redcruzroja.es. Per info, veure: www.cruzroja.es Imatge: Maksym Tsvetkoff / Ukrainian Red Cross Society

VOLEU VENIR A RAMBLEJAR?

(Re)descobreix
La Rambla

Del 25 de febrer al 29 de març

Setmana de Gastronomia
de Barcelona
6-9 de juny

**tast a la
epi que**

Celebrem 10 anys!
Plaça de Catalunya

FESTA MAJOR
FESTA DEL ROSER 2024
DE LA RAMBLA

Del 5 al 7 d'octubre
www.festadelroser.cat

**La Rambla,
Vila del Llibre**

13, 14 i 15
de desembre

Xarxa de Viles del Llibre 2024
ELS PETITS RELATS ENS MOUEN

L'aigua que vindrà

► Dedicuem un suplement especial als projectes que volen resoldre el dèficit hídric a la regió metropolitana

► Les inversions planificades pel Govern han de permetre produir tota l'aigua que consumeix el territori

Contra la sequera, més inversió

» El Govern traça un full de ruta que ha de permetre produir tanta aigua com la que es consumeix
 » L'autosuficiència, al marge de la pluja, implica aconseguir dessalar i regenerar molta més aigua

SEQUERA ▶ El Govern de la Generalitat s'ha marcat com a objectiu que, a partir del 2030, la regió metropolitana de Barcelona sigui autosuficient per cobrir el seu consum d'aigua elevant-ne la producció, per no dependre de la quantitat d'aigua de pluja que hi pugui haver en cada moment.

Això implica generar molta més aigua, com a mínim la necessària per abastir les necessitats de la ciutadania, així com les de l'agricultura i la indústria. El conseller d'Acció Climàtica, David Mascort, ja va apuntar durant l'anunci de l'entrada en emergència per sequera que en els anys vinents es vol disposar de més recursos. "Entre el 2027 i el 2030 tindrem molta més aigua disponible", va prometre.

Aconseguir aquest objectiu exigeix ampliar les infraestructures actuals i posar en marxa noves potabilitzadores i dessaladores. L'autosuficiència, al marge de la pluja, implica tenir la capacitat de dessalar i de regenerar molta més aigua. L'aigua dels pous, també anomenada freàtica, és una altra opció, però és molt sensible, i per això cal limitar-ne l'ús.

MÉS INFRAESTRUCTURES

La regió metropolitana de Barcelona consumeix anualment 400 hm³ d'aigua, mentre que, avui dia, només en produeix 200, és a dir, la meitat de l'aigua que necessita. El pla d'inversions de la Generalitat, de més de 2.400 milions d'euros per als

Primer s'ampliaran dues estacions de tractament d'aigua del Besòs i el Llobregat

pròxims anys, ha de permetre equilibrar el consum i la generació d'aigua a la regió.

Les primeres inversions que es portaran a terme, aquest mateix any, són l'ampliació de l'estació de tractament d'aigua potable del Besòs, amb l'objectiu de quadruplicar l'aigua potable que produeix, i també de l'estació de tractament d'aigües residuals de Sant Feliu de Llobregat. Totes dues permetran incrementar la generació d'aigua en 35 hm³/any. D'aquesta manera, els 200 actuals es convertiran en 235 abans de final d'any.

Per al 2025 hi ha previstes dues noves estacions de tractament d'aigua potable: la de Besòs Montcada i la del Bon Pastor, que recolliran l'aigua depurada del Besòs i permetran aprofitar al

Les noves canonades que capten l'aigua subterrània a Sant Joan Despí. Foto: Àlex Recolons/ACN

màxim els recursos del riu. En conjunt, contribuiran a augmentar el volum d'aigua uns 80 hm³/any. És a dir, fins a 315, sumant-hi l'increment del 2024.

L'ampliació de la dessalinitzadora de la Tordera, a Blanes, prevista per al 2028, suposarà la construcció d'una nova planta dessalinitzadora al costat de l'actual que tindrà una capacitat de producció de 60 hm³/any, amb els quals s'assolirà la xifra de 375 hm³/any. Aquesta dessalinitzadora, que va ser la primera de Catalunya, ha anat incrementant progressivament la seva producció durant els darrers anys, i amb l'actual situació excepcional d'escassetat ha arribat al 100% de la seva capacitat.

Finalment, el 2029 es posarà en marxa una nova dessalinitzadora al Foix, que s'ha avançat tres anys respecte a la seva programació inicial. Aquesta instal·lació, que tindrà una capacitat per produir inicialment 20 hm³ d'aigua l'any, ampliables fins als 60 hm³, contribuirà decisivament a incrementar la garantia d'abastament, aportant aigua de nova disposició als àmbits de les comarques del Camp de Tarragona i del sud de Barcelona. Amb la seva posada en funcionament, s'augmentaran

en 30 hm³/any els recursos hídrics disponibles per al territori. Totes aquestes xifres, sumades, han de permetre a la regió metropolitana assolir la quantitat de 405 hm³/any i ser, per tant, autosuficient tenint en compte el consum actual.

A banda d'aquestes grans inversions, el full de ruta inclou també nombroses millores per optimitzar les instal·lacions ja existents. Aquest passat mes de febrer, per exemple, s'han in-

També es faran millores per aprofitar més les instal·lacions que ja existeixen

vertit nou milions d'euros a l'estació de tractament d'aigua potable de Sant Joan Despí per construir unes noves canonades que connectaran directament l'aigua d'origen subterrani amb la línia de tractament d'ozonització i filtres de carbó actiu de l'estació. Aquesta obra permetrà separar totalment l'aigua d'origen superficial de la d'origen subterrani en el procés de tractament de la planta i, d'aquesta manera, aprofitar tot el cabal del riu, cosa que

fins ara no es podia fer en determinades franges horàries.

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) també ha anunciat que augmentarà de 27 a 40 les estacions depuradores d'aigües residuals del país. Actualment, aquestes estacions, bàsiques per a la regeneració, produeixen anualment gairebé 700 hm³ d'aigua sanejada i amb la qualitat requerida per retornar-la al riu en bones condicions. L'ampliació del nombre de plantes farà créixer la quantitat d'aigua regenerada en el circuit i ha de garantir, segons la previsió de l'ACA, l'equilibri entre el consum d'aigua i la producció.

1.045 MILIONS EL 2024

Per reafirmar la solidesa de tot aquest pla d'inversions, el president de la Generalitat, Pere Aragonès, ha anunciat per als pressuposts del 2024 –ja pactats amb el PSC, però a l'espera de rebre més suports per aprovar-se– una partida de 1.045 milions d'euros amb l'objectiu de combatre la "sequera més important que s'ha viscut". Segons va defensar el president, aquesta inversió respon a la urgència de la situació, però també a la "manca de previsió" i als "anys de sequera d'inversions", en paraules del mateix Aragonès.

En el seu discurs durant el ple monogràfic sobre la sequera al Parlament, Aragonès va instar els partits a "deixar de banda els interessos de part" posant l'accent en la "necessitat de construir consensos", i va reivindicar que el Govern ha fet un "salt endavant inqüestionable" cap a una transició energètica justa després d'anys que, a parer seu, "no havia estat una prioritat".

AJUDES PER MILLORAR LA XARXA D'AIGUA

▶ L'ACA ha ampliat fins a 120 milions d'euros la línia de subvencions als ajuntaments perquè puguin reparar les fuites d'aigua i millorar l'eficiència de les xarxes municipals. El programa també inclou ajuts per a la digitalització dels sistemes de gestió per optimitzar els recursos disponibles.

Tot i les inversions anunciades, però, Aragonès va advertir que, si no plou, vindran "mesos complexos i moments complicats". Per fer-hi front, va assegurar que el Govern buscarà una solució per a cada problema "treballant conjuntament".

Com es produeix més aigua?

- » Catalunya ha impulsat un model de regeneració pioner que permet alimentar el cabal dels rius
- » La dessalinització és una altra gran font, però consumeix molta energia i s'utilitza només de suport

Mostra de l'aigua residual que arriba a la depuradora de Mataró i de com queda després de la regeneració. Jordi Pujolar / ACN

GENERACIÓ D'AIGUA ▶ L'aigua que fem servir regularment prové de quatre fonts principals: dels rius, dels pous, del mar o de la regeneració, és a dir, del reciclatge de l'aigua. Els rius depenen de la pluja i, per tant, de la climatologia. L'aigua dels pous, també coneguda com a freàtica, s'obté dels aquífers, que són finits. En conseqüència, les úniques fonts inesgotables i a la vegada les que els humans podem alimentar són el mar, que exigeix un procés de dessalinització de l'aigua, i la regeneració.

Centrem-nos en aquestes dues últimes per observar detingudament de quines maneres es pot generar aigua de forma independent i lluitar així, no només contra la sequera, sinó també contra les conseqüències del canvi climàtic.

LA REGENERACIÓ

L'aigua regenerada és aigua reaprofitada, per dir-ho d'una manera planera, però amb totes les garanties per als diversos usos. El procés de regeneració comença a depuradores com la del Llobregat, ubicada al Prat, on arriben cada dia aigües residuals procedents dels municipis. Allà se sotmeten a un com-

plex tractament biològic, però abans de considerar-les realment depurades han de passar per l'estació de regeneració d'aigües, annexa a les instal·lacions de la depuradora i on s'aplica un tractament addicional a l'aigua per millorar la seva qualitat.

Després de passar per aquests dos processos, l'aigua ja es podria potabilitzar, però la llei no permet que es faci directament. Per tant, cal reintroduir aquesta aigua regenerada al cicle natural. Per fer-ho, es bomba l'aigua que surt de l'estació de regeneració i

L'aigua regenerada s'incorpora als rius i passa per un procés de potabilització

s'incorpora al riu Llobregat, en un punt situat aigües amunt, a l'altura de la petita presa de Sant Vicenç dels Horts i Molins de Rei. Aproximadament, s'afegeix una part d'aigua regenerada igual a la quantitat de cabal que baixa pel riu. Després continua el seu curs i arriba a la potabilitzadora de Sant Joan Despí, vuit quilòmetres més avall.

Un cop allà, la planta capta

l'aigua que porta el riu, fruit de la barreja de l'aigua regenerada amb l'aigua natural del Llobregat, i la fa passar per un tractament de potabilització. Quan s'ha verificat adequadament la seva qualitat, es destina a l'abastament de gran part de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Aquest complex procés de regeneració implantat per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) és una mesura pionera en l'àmbit europeu, ja que en altres països l'aigua regenerada només serveix per recarregar els aquífers. En paral·lel, l'ACA també fomenta la reutilització directa d'aquest recurs, és a dir, la construcció de noves plantes i conduccions per portar aigua als usuaris que no necessiten aigua potable per a les seves activitats, com poden ser, per exemple, els agricultors o les indústries. Mitjançant acords de substitució, aquests consumidors substitueixen el recurs que estan utilitzant per aigua regenerada.

LA DESSALINITZACIÓ

La dessalinització és un procés que permet convertir l'aigua del mar, salada, en un recurs apte per al consum humà. A priori sembla la solució més fàcil i viable per obtenir aigua, però es tracta d'un procés llarg i complex que, a

més, consumeix molta energia. És per això que les dessalinitzadores només incrementen la seva producció a mesura que disminueixen les reserves dels embassaments. En anys humits, la producció d'aigua dessalinitzada és del voltant del 20% de la capacitat de les plantes; en anys normals, aquesta ascendeix fins al

L'aigua procedent de les dessaladores ha de sotmetre's a un estricte control de qualitat

30%; i en cas que sigui un any especialment sec, la producció puja fins al 85%, segons l'ACA.

En el cas de la dessalinitzadora del Llobregat, el procés comença captant aigua del mar mitjançant dues torres a 30 metres de profunditat i a 2,2 quilòmetres de la costa. Aquesta aigua arriba fins a una estació de bombament situada a la platja i després circula per una canonada de tres quilòmetres de longitud, que va paral·lela al mar i passa per sota del riu Llobregat, fins a la dessalinitzadora.

En aquest punt es fa un primer tractament que consisteix en

una flotació, una filtració oberta per gravetat, una filtració tancada a pressió i, finalment, uns filtres de cartutx. A continuació, l'aigua entra en un procés d'osmosi inversa que la dessalinitza mitjançant unes membranes. Els residus del procés, una aigua amb elevada salinitat que anomenem salmorra, s'envia a una torre de la depuradora del Llobregat on es barreja amb l'aigua depurada que s'aboca al mar, a tres quilòmetres de la costa i a 60 metres de profunditat.

Però l'aigua procedent del filtratge i de l'osmosi inversa encara no està llesta per al consum. Per arribar als estàndards de qualitat per a l'aigua potable cal remineralitzar-la tot incorporant-hi els minerals que ha perdut. Això s'aconsegueix fent-la passar per uns llits amb carbonat càlcic.

A Catalunya hi ha actualment dues dessalinitzadores, la del Llobregat, al Prat, i la de la Tordera, al terme municipal de Blanes. La primera pot produir uns 60 hm³/any i la segona uns 20 hm³/any, sumant una producció total equivalent a l'embassament de la Llosa del Cavall. La de la Tordera, que està en fase d'ampliació, està previst que pugui arribar fins als 80 hm³ de capacitat anual, 60 hm³ més que ara.

LA MEVA REGLA, LES MEVES REGLES.

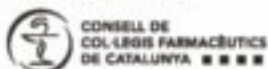

€ ESTALVIO ♻️ CUIDO EL PLANETA ❤️ EM CUIDO

ACONSEGUEIX UN PRODUCTE MENSTRUAL REUTILITZABLE. DESCARREGA EL TEU CODI PERSONAL A L'APP DE "LA MEVA SALUT" I BESCANVIA'L A LA FARMÀCIA. ÉS GRATIS. #LESMEVESREGLES

Amb la col·laboració de:

**Per la igualtat,
sempre endavant** ➔